

אבן חסן

או

כליף ליום אחד

מרכוס וורד

1880

יום קיץ אחד ישב חסן במקום עסקים
הרגיל שלו, על הגשר, ובדרך עבר הקליף,
מחפש לסוחר פשוט.

כאשר הרון-אל-ראשיד היה מלך
בבגדאד מת שם סוחר עשיר
שהשאיר אחריו רק את בנו, אבו
חסן, צעיר בן עשרים. הבן ספר את
עושרו של אביו וחילק את הכל
לשניים. חצי שמר במניות, את
החצי השני הוציא יחד עם חברים
בלב פתוח ובלי לחסוך.
כאשר הכספים נגמרו, כשאבו חסן
הפסיק לערוך נשפים, חברים
הפסיקו לבקר אותו, כאילו שכחו את
הרחוב ומספר הבית בו הוא גר,
ולאט, לאט ביקוריהם פסקו.
מאז הוא נהג להביא הביתה כל
ערב איש זר, מישהו שפגש במקרה
ברחוב, ואחד בלבד, וכיבד אותו בארוחת
ערב שבישלה אמו.

חסן הזמין אותו לביתו, הושיב אותו על ספה רכה ביותר ובעצמו ישב על שניה. בזמן שהמשרתים הביאו אוכל טעים שהכינה אמו במטבח האורח ניסה להוציא מחסן את סיפור חייו ואת משאלות לבו. "ישנם ארבעה איממים קדושים" אמר אבו חסן "או כך הם לפחות נקראים על ידי אנשים. הם רק מסיתים בני אדם זה כנגד זה, ומכריזים על קדושתם וצדקנותם שלהם ממגדלי המסגד. אך למעשה הם מזיקים לבני אדם, תובעים אותם למשפטי סרק, וגורמים ליריבות בין שכנים. הייתי רוצה שיהיה לי השרביט והכוח של אדוננו, הרון מבגדאד, כדי להעניש אותם."

אל-ראשׁיד צחק, אמר שכבר
מאוחר והוא חייב לחזור לביתו,
אך כששתו את כוס הפרידה,
הכניס אבקת שינה לכוסו של אבו
חסן וזה נפל רדום. אזי
הכליף הציץ מהדלת וקרא
למאסרור וג'אפיר, שומרי ראשו,
שעמדו בקרבה.
הם הביאו את אבו חסן לארמון
והשכיבו במיטה, נוחר בקול גדול,
כשסביבו חפצי זהב ותמרוקים
ריחניים.

מאסרור וג'אפיר ועבדים רבים עמדו ליד
המיטה עד שאבו חסן התעורר, ואז
השתחוו עמוקות ושאלו האם הוד מלכותו
נח מספיק. הם ניסו לשכנע אותו שאינו
חולם, עד שהביאו לפניו נערה יפהפה כדי
שתשכנע אותו בנשיכה שהוא ער. והיא
אמנם נשכה לו באוזן, עד שהוא זעק
מכאב.

לאבו חסן נראה מוזר ביותר שהוא השליט
של בגדאד, בלי שהרגיש בשינוי זה, אך
בסוף שאל "אם אני הכליף, איפה הווזיר
הגדול שלי?"
"זה אני, הוד מלכותו" אמר וג'אפיר בקידה
עמוקה.

"טוב, אם אני הכליף, לך מיד לביתו של
אבו חסן, שכתובתו אתה מכיר בוודאי,
ושלם לאמו אלף כתרי זהב במזומן. ואחר
כך פנה למסגד של מוחמד הקדוש והביא
הנה את ארבעת האיממים."

מאסרור וג'אפיר ועבדים רבים עמדו ליד המיטה עד שאבו חסן התעורר, ואז השתחוו עמוקות ושאלו האם הוד מלכותו נח מספיק. הם ניסו לשכנע אותו שאינו חולם, עד שהביאו לפניו נערה יפהפה כדי שתשכנע אותו בנשיכה שהוא ער. והיא אמנם נשכה לו באוזן, עד שהוא זעק מכאב.

לאבו חסן נראה מוזר ביותר שהוא השליט של בגדאד, בלי שהרגיש בשינוי זה, אך בסוף שאל "אם אני הכליף, איפה הווזיר הגדול שלי?"

"זה אני, הוד מלכותו" אמר וג'אפיר בקידה עמוקה.

"טוב, אם אני הכליף, לך מיד לביתו של אבו חסן, שכתובתו אתה מכיר בוודאי, ושלים לאמו אלף כתרי זהב במזומן. ואחר כך פנה למסגד של מוחמד הקדוש והביא הנה את ארבעת האיממים."

ואז התלבש אבו בבגדים מפוארים, עם זהב
ואבני חן, למרות שהדבר נראה לו מוזר ביותר.
הוא פחד שבין רגע כל זה עלול להשתנות, אך
מאסרור, ההולך לפניו אחורה כמו סרטן, ותוך
השתחוות מתמדת הוביל אותו לאולם הגדול
והושיבו על גוש שיש ענקי כמו על כס מלכותי.
ארבעת האיממים הרעים הובאו לאולם וכרעו
על ברכיים לפניו. התליין הגדול, גבוה עמד כבר
מוכן. ואז אמר אבו חסן:

"אלמד אותם להסית וללבות ריב. תנו להם
עשרים מלקות בכפות רגליהם, ואחרי כן,
מאחר שלא יוכלו ללכת, הושיבו אותם על
גמלים, והובילו בליווי חמישים חיילים חמושים.
וכרוז יקרא בעוברם 'אלה הם אנשים
שמשמיצים את שכניהם וכך מעניש אותם כליף
אבו חסן'".

כל אותו הזמן הכליף האמיתי הביט מחלון
המוסתר בקיר ושמח לשמוע את דבריו של אבו
חסן, היושב על כס המלכות.
אחרי כן ערכו ארוחה חגיגית, עם בשרים,
משקאות ופרי מארצות רחוקות ואבו חסן

שמח להיות בעושר כזה.
הופיעו גם לפניו רקדניות ובמיוחד
כוכב-השחר נהוזאטול הנהדרת. אבל זו
מזגה לו כוס יין עם סם הרדמה, כפי
שציווה לה הכליף חרון, ובאמצע דבריו
אליה אבו חסן עצר ונרדם חזק על רצפת
האולם. אזי יצא הכליף, מרוצה מהתעלול
שלו, והורה להביאו חזרה לביתו. כך
הביאו אותו הביתה, ישן חזק, הניחו על
הארץ ושם מצאה אותו אמא שלו.
"קום בני, חסן, מדוע עוד לא הלכת לישון?
כשלא חזרת הביתה בזמן חשבתי
ששברת את ראשך, או שפגעת במישהו
אחר ותפסו אתך."
"אבל אני הכליף של בגדאד! איפה
נהוזאטול וכל אנשי החצר שלי?"
"הו בני" ענתה אמו "האם אתה משוגע או
שיכור! או אולי אתה רק מתבדח." אך היא
לא הצליחה לשכנע אותו שאינו הכליף.

בסוף היא קראה לשלטונות, ואלה אמרו כי הוא יצא מדעתו וסגרו אותו בבית מטורפים של בגדאד, שם השקו אותו בתרופות והכו מכות נמרצות, ואף קראו לו "המלך" כדי להתגרות בו.

לאוזניו של הכליף הגיעה השמועה שבנה של האלמנה קורא לעצמו כליף של בגדאד והוא עצור ביו חולי נפש.

הכליף צחק כששמע את הסיפור וציווה

להביא את אבו לארמון. הביאו אותו

בשרשרות ומופחד מאוד והוא נבהל כשראה את הכליף והכיר בו את אותו הסוחר שהזמין

לפני יום לארוחה. הכליף, עדיין צוחק, ציווה לשחרר אותו מכבלים, ביקש את סליחתו על

הצרות שבהן הוא נכלא ושם שרשרת זהב על צווארו. הלבישו אותו גם בבגד פאר וגם הציגו לפני אשת הכליף, שהסיפור שעשע

אותה מאוד.

בסוף נתנו לו גם אישה, לא אחרת מאשר נהוזאטול הנהדרת ועשו אותו מאושר לכל החיים.